

Kahtalon kellot

Merja Kurkinen

Kohtalon kellot

Merja Kurkinen

Kohtalon kellot

Romaani vuosilta 1827-1832

© 2022 Merja Kurkinen, uusi painos 2025

Kustantaja:

BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B,
00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hampuri, Saksaa

ISBN: 978-952-80-8556-0

Kansi: GetCovers

Maalaus: Carl Ludvig Engel 1814

Taitto: Merja Kurkinen

Teoksen jakelu ja osittainenkin kopiointi muuhun kuin lain sallimaan yksityiseen käyttöön ilman tekijänoikeuden haltijan lupaa on korvausvastuun ja rangaistuksen uhalla kielletty.

KESKEISET HENKILÖT

* historialliset henkilöt

Nahkurimestari Waldainin ruokakunta Turussa

David Waldain nahkurimestari, lempeä mies

Margareetta Kurjenvalta antoi elämän ja heitti henkensä

Catharina Margareetta nahkurimestarin lempilapsi

Ulrika Antintytär äitipuoli, rouva äiti, entinen piika

Maria Amalia ja Sofia Christina sievät kaksoset

Christian Fredrik tulevan toivo

Aurora Magdalena tulen räiskeeseen syntynyt

Karoliina Mikkelintytär Catharinan imettäjä,

emännöitsijä

Wilhelmiina Karoliinantytär uskollinen kasvinkumppani

Oskar Andersinpoika Kurjenvalta nahkurin kisälli

Nahkurin oppipojat

Henric Waldain isäntä, nahkurimestarin veli

Turun akatemian opiskelijat

Joakim Axel Hornhufvud laivanvarustajan poika,

kohtalokas komistus

* **Elias Lönnrot** Väinämöisestä väitellyt runojen keräilijä

* **Johan Jakob Nervander** neroksi nimetty komea

kotiopettaja

* **Johan Ludvig Runeberg** runojen rustaaja

* **Johan Vilhelm Snellman** papiksi aikonut filosofi

Anna Salmbergin koulussa opiskelleet

* **Fredrika Charlotta Tengström** taisi kielet ja kirjat

* **Augusta Charlotta Lundahl** runoilijaneito

Hornhufvudit Kristiinankaupungissa

Axel Jacob Hornhufvud äveriäs laivanvarustaja,

merikapteeni

Mathilda Johanna Lindenblomma ylväs rouva

Peter Jacob varustamon pöyhkeä perillinen
Joakim Axel Turun akatemian opiskelija, sydämensä
menettänyt
Johanna Mathilda ylpeä neiti
Elisabet Maria hyväsydäminen sisar
Elizabeth Mary Scott laivanvarustajan äiti, Skotlannista
naitu

Kurjenvallat Teiskossa

Anders Kurjenvalta isäntä, hyväntahtoinen eno
Valpuri Juhontytär ehtoisä emäntä
Mikko Andersinpoika tuleva isäntä
Juho Andersinpoika naimaton velipoika
Oskar Andersinpoika nahkurin kisälli
Helena Andersintytär herttainen neito

Tampereella

- * **Gustaf Lundahl** kauppaneuvos
- * **Anna Charlotta Rung** kauppaneuvoksetar
- * **Augusta Charlotta Lundahl** runoilijatyttö

Ensimmäinen osa

Kiiruhda Catharina, kellot kutsuvat

*The Lady Rowena cares not for me -
she loves the little finger of my kinsman Wilfred's glove
better than my whole person.
There she stands to avouch it.
Nay, blush not, kinswoman,
there is no shame in loving a courtly knight
better than a country franklin.
Sir Walter Scott: Ivanhoe*

*Rowena-neiti ei huoli minusta -
hän rakastaa Wilfred Ivanhoen hansikkaan pikku sormea
enemmän kuin minua kaikkine tavaroineni päivineni.
Tuossahan hän itse seisoo ja voi sen todeksi todistaa.
No, no, älkää punastuko, serkku,
eihän ole mikään häpeä rakastaa hovimestä ja ritaria
enemmän kuin maamoukkaa ja franklinia.
suom. Julius Krohn*

Catharina astui syvään huokaisten nahkurinverstaan portaille, ja ovi pääsi kolahtamaan hänen perässään vähän turhan äänekkäästi. Miten usein hän olikaan tullut tähän portaille hengähtämään väsyttyään Oskar-serkkuun. Ja miten usein hän olikaan miettinyt jaksamistaan sitten, kun hänestä olisi tullut Oskarin vaimo. Catharina hengitti syvään sisäänsä sireenien huumaavaa tuoksua. Hän taittoi käteensä kukinnon ja hyväili sen sametinpehmeää pintaa. Lumoavan kauniita sinipunaisia ja valkeita kukkia kantavat pensaat kaartuivat viehkeästi Aurajoen rantaa ja vastarannalla, Unikankareen kummulla ylväänä kohoavaa Turun tuomiokirkkoa kohti. Siinä se seisoi muurin ympäröimänä monen monituista kertaa muotoaan muuttaneena, kun vuosisatojen varrella tuli oli tehnyt tuhoaan sekä itse kirkossa että ympäröivissä rakennuksissa. Kirkonkellot olivat soineet milloin vanhassa matalassa kellotornissa, milloin taivaita kohti kohoavassa päätornissa. Siellä ne nytkin odottivat soittajaansa kauniisti kaareutuvan tornin huipulla.

Jälleen kerran kaunis jokimaisema rauhoitti Catharinan. Hän oli ollut suunnittelemassa juhla-kenkien kukkakuviointia, kun Oskar oli tullut keskeyttämään hänen työskentelynsä jaaritellen jotain tyhjämpäiväistä ja rehvastellen ikään kuin hänellä nyt jo olisi ollut valta ja oikeus käskyttää Catharinaa.

”Olisi hurmaavaa kuulla tuosta lisää, mutta tekisin sen mieluummin kotona illalla, kun on rauhallista”, Catharina oli sanonut ja väläyttänyt miehelle viehättävimmän hymynsä.

”Haluat siis päästä minusta eroon”, Oskar oli sanonut ja murahtanut.

”Yritän vain saada tehtyä tämän suunnitelman kollegiasessorska Linsénin tanssiaiskenkiä varten”, Catharina oli sanonut ystävällisesti. ”Serkku voi sitten antaa siitä suuresti arvostetun mielipiteensä.”

Oskar oli viimein poistunut. Teeskentelyssä Catharinan hienot ajatukset olivat kadonneet kuin tuhka tuuleen, eikä työn jatkaminen enää onnistunut. Mieli olisi tehnyt sadatella ääneen käyttäen oppipoikien voimasanoja, mutta sen sijaan hän oli selviytynyt tarvikkeensa kaappiin ja tullut ulos.

Muutaman viikon kuluttua Catharina täyttäisi kaksikymmentä vuotta. Margareetta Kurjenvalta oli synnyttänyt esikoisensa, terveen tyttölapsen, heinäkuun seitsemäntenä vuonna 1807. Samana päivänä Venäjän keisari Aleksanteri I ja Ranskan keisari Napoléon Bonaparte olivat keskenään jakaneet Euroopan etupiireihin. Sen seurauksena Venäjä ja Ruotsi olivat ajautuneet sotaan, ja sodan päättäneessä Haminan rauhassa syyskuussa 1809 Suomesta oli tullut Venäjän keisarikunnan autonominen suuriruhtinaskunta.

Nuori rouva ei ollut ehtinyt nauttia äitiyden onnesta muutamaa tuntia kauempaa ennen kuin oli menehtynyt verenhukkaan. Surun murtama aviomies David Waldain oli joutunut hautaamaan nuorikkonsa, elämänsä suuren rakkauden, vain vajaa vuoden kuluttua vihkimisestä. Pienokainen oli huutanut nälkäänsä, ja avuksi oli tullut Davidin vanhin veli St. Kaarinan pitäjältä Davidin syntymäkodista mukanaan piikansa, joka oli hiljattain synnyttänyt äpärän. Karoliina Mikkelin tytär rinnat olivat pursuneet maitoa, ja nuori nainen oli saanut pidettyä tyytyväisenä sekä Catharina Margareettaksi nimetyn äidittömän vastasyntyneen että oman lapsensa Wilhelmiina Karoliinantytären.

Davidin veljen tahdosta imettäjä oli jäänyt taloon pysyvästi ja oli hoitanut äidillisellä otteellaan talouden ja tytöt. Kasvinkumppani Wilhelmiinasta, imettäjänsä muutamaa viikkoa vanhemmasta tyttärestä oli tullut Catharinan paras ystävä ja uskottu. Karoliinaa Catharina oli tottunut pitämään äidinkorvikkeena ja turvautunut häneen iloissa ja suruissa, mutta omaa äitiään hän silti kaipasi salaa.

Syntymäpäivänään Catharinasta tulisi kihlattu morsian. Niin oli hänen puolestaan päätetty. Oskar-serkku, Catharinan äidin veljenpoika, oli viisi vuotta sitten kutsuttu kaukaa Teiskosta Turkuun oppimaan nahkurin ammatti. Vuosi sitten hän oli antanut kisällinäytteensä ja saanut verstaalla lisää vastuuta. Sitten kun isästä aika jättäisi, verstaas voisi siirtyä nahkurimestarin lempilapsen aviomiehelle, ja niin Catharinan tulevaisuus olisi turvattu. Olihan hän joskus toivonut olevansa kuin romaanin sankaritar ja haaveillut sellaisesta romanttisesta rakkaudesta, jota ritari Ivanhoe tunsu Rowena-neitiä kohtaan. Skotlantilaisen Walter Scottin kirjoittaman kirjan, joka hänellä nytkin oli mukanaan, hän oli saanut lahjaksi Fredrika-ystävältä.

Mutta suuri rakkaus tuottaisi vain tuskaa. Näkihän hän ajoittain surua isänsäkin silmissä tämän katsoessa tytärtään, joka oli kuin äitinsä kuva. Catharina ei voinut olla ajattelematta, että hän syntymällään oli tuon surun aiheuttanut. Pientä miniatyyrimaalausta äidistään Catharina säilytti huoneessaan. Sen hän oli nahkurinverstaan lipaston laatikosta löytänyt. Kotona isä ei ollut voinut sitä enää säilyttää vietyään vihille piikansa Ulrika Antintyttären, joka kantoi hänen lastaan.

Äitipuoli, tai rouva äiti niin kuin hän halusi itseään nimitettävän, oli taas siunatussa tilassa. Catharina oli luvannut kotimatalla käydä Akatemian apteekissa hakemassa hänelle inkiväärirohtoa huonovointisuuteen. Saattoi hän voida huonosti, joskin Catharina epäili hänen suuresti liioittelevan. Antoihan se hänelle syyn levätä suurimman osan päivästä ja antaa muiden hoitaa nahkuritalouden suuren työmäärän. Nahkurimestarin vastuulla oli kahdentoista hengen joukko. Catharinan sisarpuolet, sievät kaksostytöt Maria Amalia ja Sofia Christina, täyttäsivät parin viikon kuluttua kolmetoista vuotta, ja velipuoli, tulevan toivo Christian Fredrik, oli nelivuotias.

Hänestä ei vielä vuosikausiin olisi nahkurinverstaan jatkajaksi, vaikka hän hengissäkin pysyisi. Sekään ei ollut mitenkään varmaa. Pikkulapsia kuoli kaikenmoisiin kulkutauteihin, ja nahkurikin oli menettänyt August-poikansa viisitoista vuotta sitten. Pikkuinen Anna Maria oli kuollut parivuotiaana muutama vuosi sen jälkeen. Oskar-serkun avulla isä halusi varmistaa verstaan toimintojen jatkumisen ja jälkeläistensä toimeentulon. Nahkurinverstas oli vuosien myötä alkanut menestyä aina vaan paremmin. Nyt apuna ja koulutettavina mestarin holhouksessa oli jo kolme oppipoikaa, joille oli tarjottava asuminen ja päivittäinen ravinto.

Yhtäkkiä joen yläjuoksulta päin alkoi kuulua kovaa meteliä. Tilannetta meni selvittämään itse nahkurimestari Christopher Richter, kaupungin rikkain porvari. Kauaa ei mennyt, kun melske laantui. Olihan mestari Richterillä kaupungissa suuri arvovalta. Hänen likellä olevassa talossaan oli pidetty Suomen suuriruhtinaskunnan hallituskonseljin eli senaatin ensimmäinen istunto.

Kenraalikuvernöörin asuttaman Brinkkalan talon luokse isä oli tuonut Catharinan katsomaan konseljin jäsenten ja virkamiesten juhla-kulkuetta tuomiokirkkoon. Isä oli nostanut olkapäilleen pikkuisen tyttärensä, joka korkeuksistaan oli innokkaana seurannut arvokkaiden herrojen marssia sotaväen muodostamaa kunniakujaa myöten ja ollut eniten kiinnostunut mahtipontisen korkeista hatuista. Kirkosta juhla-kulkue oli siirtynyt joen vastarannalle konseljin kokouspaikaksi vuokrattuun Richterin taloon. Keisarin valtaistuini oli Porvoosta tuotu toisen kerroksen suureen juhlasaliin, jonka seiniä peittivät maisemamaalauksin koristellut pellavatapetit. Konseljin toiminnan suunnittelusta oli vastannut Catharinan rakkaan Fredrika-ystävän setä, arkkipiispa Jacob Tengström, joka jo varhain oli ymmärtänyt toimia venäläismyönteisesti itsensä ja läheistensä parhaaksi.

Catharina havahtui mietteistään ja palasi verstaalle. Hän otti piirustustarvikkeensa kaapista ja laittoi ne koriinsa. Ehkäpä hänellä myöhemmin illalla olisi aikaa palata asessorska Linsénin kenkäkuvioiden pariin.

Nahkakoristelujen ja juhlakenkien suunnittelu olivat hänen mieluisimpia askareitaan. Hän otti vielä muutaman pienen palasen parasta nahkaa mukaansa, mikäli hänellä olisi tarvetta kokeilla jotakin taidokasta kuviota. Näitä pieniä palasia suutari Kecko taltioi Catharinaa varten. Suutarimestari osasi niin taidokkaasti toteuttaa neidon kenkähahmotelmat, että Turun arvonsa tunteva naisväestö kilpaili saadakseen Catharinan suunnittelemaan itselleen tanssiaiskengät huvittelusesongin alkajaisiksi.

Catharina katsoi hameen alta pilkistäviin kengänkärkiin ja ajatteli, että hänen pitäisi itselleenkin suunnitella uudet juhlakengät syntymäpäiväkseen. Tai ehkä ei sittenkään, sillä hän koki päivän jo etukäteen vastenmieliseksi ja epäili, jaksaisiko hän koko päivän esiintyä onnellisena morsiamena.

Sitä miettiessään hän asetteli bonetin päähänsä, satoi leveät silkkinauhat sieväksi rusetiksi vasemmalle korvalliselleen ja laittoi valkean pellavapalttinaisen huivin harteilleen. Catharina oli jo menossa ulos, kun huomasi Ivanhoe-kirjan unohtuneen sivupöydälle, jonka ääressä aterioidessaan hän oli sitä lukenut. Hän oli laittamassa sitä koriinsa, kun isä tuli kiireisen oloisena konttorihuoneeseen ja yllättyi nähdessään tyttärensä siellä.

”Etkö sinä tyttö kulta vielä lähtenytkään? Sinun piti apteekissakin käydä.”

”Olen juuri lähdössä. Otin vain piirustustarvikkeet mukaani. Voinko jotenkin auttaa pappaa?”

”Ei toki, tyttöseni. Tarkistan vain satulamestari Lindborgin tilauksen.”

”Se on...”, aloitti Catharina, mutta keskeytti sanomisensa nähdessään isänsä ilmeen. ”Näkemiin, pappaa.”

Catharinan kengänkorot kopisivat mukulakivillä hänen astellessaan pitkin kapeaa Tiirikkalankatua, jota kivi- ja puutalot reunustivat. Herkullinen leivän tuoksu tulvi leipurioltermanni Wahlgrénin puodista, ja Catharina päätti poiketa hakemaan lämpimäisiä. Ne maistuisivat iltasella vastakirnutun voion kera. Itse leipurinrouva Maria Dahl oli asiakkaita palvelemassa ja sai houkuteltua Catharinan ostamaan vielä rinkeleitäkin.

Kori tupaten täynnä tavaraa Catharina jatkoi matkaansa, ja tuli lopulta Hauenkuonon aukiolle. Sinne, Kuningattarenkadun ja Pienen Aningaistenkadun kulmaan, matalaan yksikerroksiseen kivitaloon oli vuosikymmeniä sitten perustettu Turun kuninkaallisen akatemian apteekki.

Apteekin voimakkaat tuoksut tulvahtivat ovella Catharinaa vastaan. Hyllyjen pulloissa ja purnukoissa ja laatikostojen laareissa monet rohdot odottivat ostajaansa. Apteekkiapulaisen punnitessa äitipuolen tarvitsemaa inkiväärirohtoa Catharinan katse osui pöydällä olevaan metalliastiaan, jonka kyljessä luki Hirudines. Onneksi Karoliinan hammassärky oli hellittänyt, eikä hän enää ollut pyytänyt Catharinaa tuomaan tullessaan verijuotikkaita. Neitoa puistatti ajatus, että hänen korissaan olisi noita niljakkaita ja limaisia otuksia. Ja vielä enemmän häntä kauhistutti muistella, miten juotikkaan oli annettu kiinnittyä Karoliinan ikeneen imemään pois pahaa verta.

Apulainen keskeytti Catharinan vastenmieliset mietteet kysymällä, haluaisiko neiti jotain muuta. Neito kiitti saamastaan pussista, jonka päälle oli kirjoitettu ohjeet siitä, miten rohtoa tuli käyttää ja poistui ulos kohti jokirantaa.

Sillalla Catharinaa vastassa oli tavanomainen vilske ja hyörinä. Olihan se ainoa joen ylittävä silta, ollut sellainen jo yli neljäsataa vuotta. Jatkovaa valvontaa, huoltoa ja korjauksia vaativa puusilta oli monesti aiottu korvata kivisellä, mutta korkeiden kustannusten takia ajatus ei ollut yltänyt toteutukseen saakka.

Viitisenkymmentä vuotta sitten sillalla olleet puodit oli purettu, ja puotien tilalle sillan keskelle oli rakennettu kuusikulmainen pörssisali. Sellaisena se ei kuitenkaan ollut ehtinyt toimia, vaan oli päätynyt Suomen ensimmäiseksi kirjakaupaksi. Maistraatti oli varannut kaupungin asukkaille vapaan sisäänkäynnin Boklädaniksi kutsuttuun kauppaan ja oikeuden oleskella siellä kävelyllä ollessaan.

Tuota oikeutta Catharinakin usein käytti. Hänestä oli nautinnollista astua ihmisiä kuhisevaan kauppaan, aistia sen tunnelmaa ja tuntea hyllyjä täyttävien kirjojen hento, kutsuva tuoksu. Hänellä oli tapana kaikessa rauhassa selaillla myytävänä olevia kirjoja ja pohtia, mihin hän milloinkin muutaman ruplan tai riksien käyttäisi. Nyt juuri Catharinalla ei kuitenkaan harmikseen ollut aikaa poiketa penkomaan hyllyjä ja ihastelemaan kirjoja.

Näin helluntain aattona kaupunkia halkova joki kimalteli auringonpaisteessa, ja kaiken ylle kohosi majesteettisen arvokkaana tuomiokirkon torni, jonka kellot säätelivät kaupunkilaisten elämää. Ne kertoivat ajan kulun, ne kutsuivat Herran huoneeseen, ja ne muistuttivat elämän katoavaisuudesta. Vivos vogo, mortuos plango, fulgura frango, festa decoro - eläviä kutsun, kuolleita valitan, salamat murrat, juhlat koristan - niin kuin kirkon vaskikelloihin oli kaiverrettu.

Nahkurinverstaalle katsoessaan Catharina muisti mietteensä kihlautumisesta ja avioitumisesta. Jos Oskar antaisi hänelle mahdollisuuden jatkaa kiinnostavan tekemisen parissa eikä sitoisi häntä kotiin lapsia tekemään ja kasvattamaan, liitto voisi onnistuakin. Jos hän saisi suunnitella kenkiä, ja jos hän saisi kehittää ajatuksiaan nahan käytöstä, hänestä voisi olla paljonkin apua verstaan hoitamisessa. Mutta Oskarhan sen päättäisi. Catharina siirtyisi isänsä holhouksesta miehensä holhoukseen, eikä ollut mitenkään varmaa, että Oskar suhtautuisi häneen yhtä vapaamielisesti ja lempeästi kuin isä.

Silloin alkoi kuulua tuomiokirkon kellojen ääni. Nyt Catharinalle tuli kiire. Hän oli luvannut olla kotona jo ennen ehtookellojen soittoa, mutta tässä hän oli edelleen matkalla. Hän olisi pinkaissut juoksuun, mutta eihän sellainen sopinut hienon neidon arvolle eikä varsinkaan näillä tienoin. Suoraan hänen edessään heti sillan jälkeen oli nimittäin Suurtori, kaupungin keskeisin paikka, jonne johtivat kaikki tärkeät väylät, Hämeen Härkätie, Viipurin ja Pohjanmaan rantatiet sekä Aurajoki.

Suurtorin aukion laitoja reunusti joukko kaupungin komeimpia kivirakennuksia, ja sen yläpäästä hallinnoi lähes sata vuotta vanha keltaiseksi maalattu raatihuone. Kaksikerroksisen rakennuksen keskellä kohosi kellotorni. Raatihuoneen ovista ja ikkunoista julistettiin joulurauha, jota Catharinan perhekin täällä kävi kuuntelemassa.

Torimyyjät kojuineen olivat vallanneet keskialueen, ja kojujen seassa kuljeskeli melkoinen joukko ihmisiä. Catharina vilkaisi raatihuoneen kelloa. Miten se noin nopeasti joutuikaan! Hän siirtyi torin reunustalle ja kiristi vauhtiaan, mutta niin tehdessään oli sotkeentua hameenhelmaansa. Sitä oikoessaan hän törmäsi Luostarin Välikadulta, hovioikeuden talon kulman takaa päätä pahkaa pyyhältävään nuorukaiseen. Catharinan käsivarrelta lennähti kori. Hän olisi kaatunut mätäkähtäen maahan, jollei nuori mies olisi tarrannut hänestä tiukasti kiinni.

”No, voihan plankseeraus sentään, tämäkin vielä”, manasi Catharina puoliääneen.

Tällainen käytös ei sopinut hienolle neidolle. Keskellä toria hän oli miehen syleilyssä. Ties mitä juorukelloja väkijoukossa liikkui! Mies nauroi ääneen hänen sadattelulleen. Catharina joutui katsomaan niska kenossa jonnekin korkeuksiin nähdäkseen miehen kasvot ja hätkähti. Kirkkaanvihreät nauravat silmät katsoivat suoraan häneen, ja tulenpunainen vallaton hiuskiehkura oli valahtanut otsalle taipuisasta hiuspehkosta.

Kohtalon kellot

Kesän alussa 1827 Catharina haaveilee romanttisesta rakkaudesta, mutta on kihlautumassa serkkunsa Oskarin kanssa turvatakseen isänsä nahkurinverstaan tulevaisuuden. Turun tuomiokirkon kellojen soitto muuttaa Catharinan kohtalon ja johdattaa hänen tielleen punatukkaisen komistuksen, Joakimin. Syyskuisena iltana palokellot alkavat lyödä taukoamatta. Turku palaa tuhkakksi, ja tuhkaan hautautuvat myös Catharinan kauniit unelmat.

Mitä jää jäljelle? Parantaako aika haavat? Onko rakkaus lopulta suurin kaikista?

Tarina kuljettaa lukijaansa 1820- ja 1830-lukujen vaihteen Turussa, Tampereella ja Helsingissä. Sen edetessä tutuiksi tulevat myös Fredrika Tengström ja Johan Ludvig Runeberg sekä kansanrunoudesta kiinnostunut Elias Lönnrot ja runoilijaneito Augusta Lundahl.

”Catharina hengitti syvään sisäänsä sireenien huumaavaa tuoksua. Hän taittoi käteensä kukinnon ja hyväili sen sametinpehmeää pintaa. Lumoavan kauniita sinipunaisia ja valkeita kukkia kantavat pensaat kaartuivat viehkeästi Aurajoen rantaa ja vastarannalla, Unikankareen kummulla ylväänä kohoavaa Turun tuomiokirkkoa kohti. Siinä se seiso i muurin ympäröimänä monen monituista kertaa muotoaan muuttaneena, kun vuosisatojen varrella tuli oli tehnyt tuhoaan sekä itse kirkossa että ympäröivissä rakennuksissa. Kirkonkellot olivat soineet milloin vanhassa matalassa kellotornissa, milloin taivaita kohti kohoavassa päätornissa. Siellä ne nytkin odottivat soittajaansa kauniisti kaareutuvan tornin huipulla.”

